

SZTEhírek > Hírchívum > 2020. December

Hol a „C-vitamin szülőhelye”? – Próbáld ki a Szent-Györgyi online játékokat!

2020. december 13.

Szabadulósobás és kérdés-felelet játék révén ismerkedhetünk az online térben az SZTE Nobel-díjas kutatója, Szent-Györgyi Albert életével és munkásságával. A szegedi Déri Miksa Műszaki Technikum honlapján elérhető innovatív játékokat (<https://derimiksa.hu/szent-gyorgyi-napok-2020-december-7-12/>) és a tudományszerűsítő videósokrot az SZTE történelem szakos hallgatója és az iskolai gyakorlatát vezető pedagógus állította össze.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

„Tudtad, hogy Szent-Györgyi Albert öt évig iskolánk épületében élt, itt végezte kutatásait és Nobel-díjjal jutalmazott felfedezését a C-vitaminnal kapcsolatban?” Ezekkel a kérdésekkel kezdődik a szegedi Déri Miksa Műszaki Technikum programjánlója. A válaszokhoz az iskolai honlapon a „**Szent-Györgyi Napok (2020. december 7-12.)**” (<https://derimiksa.hu/szent-gyorgyi-napok-2020-december-7-12/>)” című hír alatt egy egész hétre való játékos feladatot, videót és olvasmányt találhatnak a diákok. A Szent-Györgyi szegedi kutatómunkájához kötődő online szabadulósoba és kvíz elérhető minden érdeklődő számára.

A TENGERIMALACTESZT

A „C-vitamin szülőhelye” a **szegedi Kálvária téri Déri technikum épülete**. Ez az egyetlen olyan hely **Magyarországon, ahol Nobel-díjjal jutalmazott felfedezés született**. 1930 és 1935 között ugyanis ebben, az akkor egyetemi tanszékeknek és laboratóriumoknak, klinikáknak, szolgálati lakásoknak is helyet adó iskolaépületben élt a családjával és dolgozott kutatócsoportjával **Szent-Györgyi Albert**.

Első munkatársaival a Kálvária téri intézet udvarán: Szent-Györgyitől jobbra Banga Ilona áll...

– Szent-Györgyi az amerikai időszakában marhamellékveséből kinyert hexuronsav skorbutellenes hatását **1930-ban**, miután visszatért Magyarországra, igyekezett bebizonyítani – kezdte a kutatómunka titkaiba beavató magyarázatát *Hannus István*, a Szegedi Tudományegyetem nyugalmazott vegyészprofesszora. – A szegedi Kálvária téri egyetemi laborban a hexuronsav, ismertebb nevén **a C-vitamin, hatását tengerimalacokon tesztelték**. A tengerimalacnak ugyanis az emberrel rokon vonása, hogy nem képes a szervezete C- vitamint szintetizálni. A kísérletben részt vevő állatok közül azok, amelyeknek az ételébe egy kevés citromlevet csepegtettek, nem lettek skorbutosok. Így Szent-Györgyi elmélete végleg bebizonyosodott. Ezt követően kezdett **keresni Szent-Györgyi nagy C-vitamin forrást és találta meg 1932-ben a paprikában**.

(/site/upload/2013/09/IMG_0605.jpg)

A C-vitaminról Hannus István professzor előadást tarthatott az előző években, a Déri középiskola korábbi Szent-Györgyi Napok programjában kísérlet is szerepelhetett.

Saját tervezésű paprikaprésével **a világon először Szent-Györgyinek sikerült nagy mennyiségű C-vitamint előállítania**.

SZABADULÓSZOBA AZ ONLINE TÉRBEN

Az érdekes és a Szegedi Tudományegyetem históriájához is kötődő iskolatörténeti sztorikra büszke Déri Miksások idén, a Covid-világjárvány közepette is megtartották a Szent-Györgyi Napokat.

– Kreatív kollegák ötleteltek azon, miként lehetne az online térbe került képzés idején is őrizni a hagyományt, hogy **Szent-Györgyi Albert világra szóló sikereire emlékezünk** – árulta el *Vargáné Szőke Márta* igazgató.

„Szabadulj ki Szent-Györgyi Albert laboratóriumából!

(<https://view.genial.ly/5fbf57ed12e0f20d064f2eae/presentation-szent-gyorgyi-albert?>)

fbclid=IwAR1Yo8uyRibV4kEbhGPL2ZqLhgv9OtCH9iSTCfrnYbmSPHuwKS7unL-aZw) Az online szabadulósobában **5 küldetést kell teljesíteni**, a megoldásban **videórészletek és látványos tablók segítenek**. Az ötletes játék a Déri Miksa Műszaki Technikumban történelmet tanító *Gergelyné Bodó Mária* és az SZTE történelem-tanárszakos hallgatója, *Fodor Roxána* kreativitását bizonyítja.

KÉRDÉS-FELELET, VIDEOCSOKOR AZ SZTE NOBEL-DÍJASÁRÓL

A szegedi Kálvária téri Déri Miksa középiskola 2012-ben csatlakozott az SZTE Szent-Györgyi Albert Emlékév programjaihoz. Azóta minden évben megemlékeznek a Nobel-díjas tudósról.

Az **online kvízükkel** (<https://learningapps.org/display?v=pbm0b65i520>) nemcsak a Nobel-díjas Szent-Györgyi Albert életrajzáról kialakult tudásunkat mérhetjük, hanem új ismereteket is szerezhethetünk. Például: ha az „*Anyai ágon melyik családból származik Szent-Györgyi Albert?*” kérdésre felkínált 3 válasz közül a „jót” nem találunk el, akkor egy szomorú arcú rajzocska jelenik meg és ismét próbálkozhatunk. A helyes válaszra kattintva zöld jelzést kapunk és továbbléphetünk.

– Örülök, hogy **az SZTE Szabadegyetemén** (<https://szte.videotorium.hu/hu/recordings/6552/a-c-vitamin-szegedi-analizise>) tartott előadásom felvételét is beemelte a Déri az „ajánlott videók” jegyzékébe – fogalmazott *Hannus István*. Az SZTE professzor emeritusa nagyra értékeli, hogy **7 online előadás és Szent-Györgyi életéről szóló film linkje** ösztönözheti a Déri iskola honlapjára látogatót ismeretei bővítésére.

AHOL ÉRETTSÉGI TÉTEL SZENT-GYÖRGYI

– Idén december 7. és 12. között **a 24 osztályunkba járó 640 diák legalább egy tanórán át foglalkozott Szent-Györgyi Albert munkásságával, életével** – avatott be iskolájuk szokásrendjébe a Déri igazgatója. – Így készítjük elő, hogy mire az érettségi vizsgáig jutnak a diákok, a történelem tételek közé emelt „*a Nobel-díjas Szent-Györgyi Albert*” témakörből is felkészülten érezhessék magukat.

*Korábbi pillanatkép a Déri Miksa iskola Szent-Györgyi Emlékszobájából - Vargáné Szőke Márta és tanítványai.
Fotó: Ú. I.*

11 szegedi Szent-Györgyi emlékhely

(<https://drive.google.com/file/d/12FnU6s7Vjg7TPUElcYy4np0rGXJufc8Q/view>) képes ismertetőjét is fellelhetjük a Déri honlapján. A bemutatót készítő pedagógus és egyetemista tanítvány még arra **a friss információra is kitért, hogy az SZTE Általános Orvostudományi Kar felveszi Szent-Györgyi Albert nevét.**

Emlékszobát alakítottak ki Szent-Györgyi Albert egykori szolgálati lakása egyik helyiségéből a Dérisek. Itt – többek között – **a kutatómunkához kötődő tárgyakat** látni: a vegyészeti eszközöktől kezdve a C-vitamin szerkezetét bemutató modellen át Szent-Györgyi sakk-készletéig. Ennek az állandó kiállításnak **„szellemi atyja” és támogatója Hannus István. Az SZTE nyugalmazott vegyészprofesszora** korábbi kezdeményezésére került a kapu mellé egy emléktábla, kifejezve, hogy a Kálvária téri iskolaépület „a C-vitamin szülőhelye”.

SZTEinfo – Újszászi Ilona
Fotók: SZTE Klebelsberg Könyvtár,
SZTE Hírportál

Korábban írtuk:

Temetői és tudománytörténeti séta: az első szegedi rektor és Szent-Györgyi édesanyja sírjánál is jártunk (</sztehirek/2020-november/temetoi?folderID=53621&objectParentFolderId=49078>)

A cikkeket és könyveket író Szent-Györgyi Albert „utcára vitte a tudományt” (</sztehirek/2020-szeptember/cikkeket-konyveket-iro>)

86. Ünnepi Könyvhét: Keresd a nőt! – érdekességek Szent-Györgyi Albertről és a Nobel-díjról (</sztehirek/2015-junius/86-unnepi-konyvhét-150607?folderID=32722&folderID=32722&objectParentFolderId=18250>)

Szent-Györgyi Albert a „XXI. században”: története tükröt tart a jelennek (</sztehirek/2018-majus/szent-gyorgyi-albert-xxi>)

Könyvpremier szenszáción: érettségi tétel lesz Szent-Györgyi Albert életútja (</sztehirek/2017-december/konyvpremier-szenszaciok>)

Szent-Györgyi Albert Emlékkiállítás nyílt az SZTE Rektori Épületben (</sztehirek/2017-november/szent-gyorgyi-albert>)

Szegedi diákok gondozzák Szent-Györgyi Albert édesanyja sírját (</sztehirek/2017-oktober/szegedi-diakok-gondozzak?folderID=41452&folderID=41452&objectParentFolderId=19355>)

„Csodalattal és hálával” – dokumentumfilmet forgatnak Szent-Györgyiről (</sztehirek/2017-oktober/csodalattal-halaval>)

Szent-Györgyi édesanyjára emlékeztek a temetőben (</sztehirek/hirarchivum/2012-november/szent-gyorgyi?folderID=18875&objectParentFolderId=18250>)

„A Szegedről jött új hódító” (</szegedrol-jott-uj>)

Szeged a C-vitamin szülőhelye (</sztemagazin/kozepiskola/szeged-vitamin>)

Nyolc kötetben a szegedi tudományosság (</sztehirek/2015-februar/nyolc-kotetben-szegedi>)

Szent-Györgyi Albert emlékére tengerimalacokat fogadtak örökbe (</sztehirek/2013-szeptember/szent-gyorgyi-albert>)

Szent-Györgyi középiskolás szemmel (</sztemagazin/fokusz/szent-gyorgyi>)

Reflektorfényben a „Szegedről jött új hódító” – Emlékhelyek (</sztemagazin/2012/1-szam-2012-marcius/reflektorfenyben>)

A Nobel-díjas fiziológust érdekli a magyar történelem (</sztehirek/hirarchivum/2013-aprilis/nobel-dijas-fiziologust>)

2012. december 10-én 75 éve, hogy átvette a Nobel-díjat Szent-Györgyi Albert (</sztehirek/hirarchivum/2012-julius/2012-december-10-en-75>)

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet